
Billedkunstnerne i Oslo og Akershus

Rådhusgata 19, 0158 Oslo
www.b-oa.no

Oslo 13.01.2021

Høringssvar til regelendringer for Oslo kommunes kunstordning

BOA takker for muligheten til å komme med høringssvar til regelendringene. Vi mener at en tett og åpen dialog med byens kunstfelt er en forutsetning for å sikre at kunstordningen fortsetter å avstedkomme kunstprosjekter av høy kvalitet for byens innbyggere.

2. Finansieringen av kunstordningen

Vi reagerer med vantro på at den faste prosentsatsen er foreslått fjernet i den siste utgaven av regelverket. En fast prosentsats er selve grunnsteinen i en slik kunstordning. Ordningen har dessuten en historisk forankring i inn- og utland helt tilbake til 1930 tallet, da satsen stod sentralt i tilsvarende ordninger som ble dannet i USA og Sverige.

I Norge var nettopp en fast prosentsats et av kravene Kunstneraksjonen av 1974 stilte til det nyopprettede statlige Utsmykkingsfondet. Riktignok ble ikke "prosent for kunst"-prinsippet en realitet i Norge før 1997, da den nye statlige kunstordningen ble vedtatt. Denne ordningen gjelder fortsatt i dag, 24 år etter, og prinsippet står like sterkt i Utsmykkingsfondets arvtager, KORO (se KORO's historie [her](#)). Derfor er det dramatisk når Oslo nå vurderer å fjerne prinsippet.

"Prosent for kunst"-prinsippet skaper en forpliktelse og gir en rettesnor for hvilken tyngde og størrelsesorden en slik ordning bør ha. Når dette blir relativt og regulerbart fra år til år, blir ordningen uforpliktende og dermed lett å skalere ned.

Vi er redde for at det å la bevilgningens størrelse vurderes av bystyret fra år til år, sterkt vil undergrave fundamentet ordningen hviler på.

Dessverre er det ikke slik at kunst står øverst på prioriteringslisten når midler skal fordeles. Kunst og kultur står svakt i budsjettforhandlinger, og trenger derfor ekstra vern. En fast prosentsats utgjør et slikt vern.

Vi krever på vegne av byens kunstnere, at 0,5% regelfestes i ordningen. Kunstordningen utgjør en viktig inntektskilde og har derfor stor betydning for kunstnerøkonomien. Samtidig har kunst i offentlige rom et potensial til å formidle kunst til et langt bredere lag av byens befolkning enn det museer og gallerier alene kan. Vi mener at riktig disponert så kan disse midlene gi en effekt vi ennå ikke har sett det reelle potensialet av. "Prosent til kunst-prinsippet" er del av en demokratisk politikk som vektlegger spredning av fellesgoder som kunsten representerer.

At Oslo kommune nå vurderer å fravike dette prinsippet vil dessuten kunne skape uheldige ringvirkninger utenfor kommunen, i og med at mange ser mot Oslo når de skal opprette en ny ordning i sin by eller kommune. Dette er nok en grunn til å tenke seg nøye om før man treffer beslutninger som uopprettelig svekker ordningen.

14. Innkjøpskomite for kjøp av ferdigprodusert kunst

Vi reagerer også på at Kulturetatens direktør skal kunne disponere 20% av det årlige innkjøpsbudsjettet og vi mener at behovet for "raske avgjørelser" ikke er en god nok begrunnelse. Det dreier seg om en femtedel av hele budsjettet, og vi mener at det burde være mulig å rådføre seg med resten av innkjøpskomiteen også i hastesaker.

Når det gjelder innkjøpskomiteens sammensetning og balanse så mener vi at Kulturetaten får for stor innflytelse. Når Kulturetaten har to medlemmer der den ene er leder av komiteen og har dobbeltstemme, sitter de i praksis med tre stemmer mot to. For å danne en motvekt vil vi derfor ha to representanter oppnevnt av BOA. På den måten sikrer vi at innkjøpskomiteens avgjørelser ikke tas over hodet på fagfeltets representanter. Billedkunstfeltet er betydelig større og bredere enn kunsthåndverkfeltet, og det alene rettfærdiggjør at BOA oppnevner to representanter mot en fra NK Oslo. Behovet for dobbeltstemme faller bort når komiteen består av fem medlemmer.

Alternativt ser vi for oss at komiteen selv velger leder og at denne rollen rullerer, hvis ordningen med 4 medlemmer opprettholdes. Kulturetaten kan gjerne skifte ut sine medlemmer i komiteen fra egen fagstab jevnlig. Men dette overlater vi til etaten selv å avgjøre.

9. Samrådsmøter med kunstnerorganisasjonene

BOAs forslag om å få samrådsmøtet fastlagt i regelverket har blitt lyttet til. Vi er i utgangspunktet glade for det, men det er en svak erstatning for det nedlagte styret, siden dette reduserer fagfeltets representanter til et rådgivende organ som ikke har et styrets formelle makt. Vi vil tilføye til at denne ordningen bør evalueres etter noen års drift. Og vi minner om at vi var i mot nedleggelsen av styret og ønsker denne nedleggelsen reversert.

5. Kunstprosjekter

I regelverkets punkt 5 "Kunstprosjekter" så heter det at Kulturetaten i enkelte saker kan velge alternative prosedyrer for gjennomføring.

Sitat fra utkast:

For å ivareta fleksibilitet i gjennomføringen av kunstprosjekter, kan Kulturetaten vedta alternative prosedyrer for et eller flere prosjekter av samme art. Det skal legges vekt på brukermedvirkning i gjennomføringen.

BOA ber om innsyn i prosessen rundt valg av alternative prosedyrer. Vi ber om at det opprettes konkrete rammer og beskrivelser av hvilke typer og størrelse på prosjekter dette kan gjelde, og at det legges inn i årshjulet for arbeidet med årsplanen på en slik måte at kunstnerorganisasjonene har mulighet til å komme med innspill, og transparens sikres.

Med vennlig hilsen,

Line Fasteraune

Daglig leder

På vegne av styret i BOA, billedkunstnerne i Oslo og Akershus